

Nr 32/2019 (lipiec, sierpień, wrzesień)

Biuletyn Wydziału Nauk Historycznych jest informatorem o bieżącej działalności Wydziału. Zawiera najnowsze informacje związane z funkcjonowaniem naszej jednostki. Ukazuje się na początku każdego miesiąca i jest adresowany do społeczności Wydziału oraz wszystkich zainteresowanych jego działalnością. Informacje, które mają się w nim znaleźć należy przysyłać do: dr Emilii Ziółkowskiej - eziolkowska@umk.pl (Katedra Historii Sztuki i Kultury), mgr Aliny Sosnowskiej - also@umk.pl (Instytut Archeologii), dra Rafała Kleśty-Nawrockiego - erkaen@umk.pl (Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej), dra Piotra Rudery - piorud@umk.pl (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii) i mgra Krystiana Chyrkowskiego - kch7@umk.pl (Instytut Historii i Archiwistyki). Więcej informacji znajdują Państwo również na www.wnh.umk.pl i wydziałowym Facebooku.

NOMINACJE, NAGRODY I JUBILEUSZE

Dr hab. Małgorzata Kowalska-Chrzanowska w Zespole doradczym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 lipca br. dr hab. Małgorzata Kowalska-Chrzanowska z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii, została powołana na członka Zespołu doradczego do spraw programu „Społeczna odpowiedzialność nauki” oraz działalności upowszechniającej naukę na lata 2019-2021.

Nagroda w konkursie Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej

Pan Tomasz Książek, absolwent kierunku zarządzanie informacją i bibliologia, otrzymał Nagrodę Młodych SPB im. prof. Marii Dembowskiej za pracę "Bańka filtrująca i błąd confirmacji w świadomości użytkowników Internetu", napisaną pod kierunkiem dr hab. Małgorzaty Kowalskiej-Chrzanowskiej.

Nagroda dla dr hab. Ireny Kossowskiej, prof. UMK

Dr hab. Irena Kossowska, prof. UMK, wraz z dr Łukaszem Kossowskim i pracownikami Zamku Królewskiego w Warszawie, otrzymała III nagrodę w XIII edycji konkursu "Mazowieckie Zdarzenie Muzealne – Wierzba" za przygotowanie wystawy "Znaki wolności. O trwaniu polskiej tożsamości narodowej", zorganizowanej na Zamku Królewskim w Warszawie (10.11.2018–31.03.2019) w ramach programu "Niepodległa".

Stypendium dla dr Ingi Głuszek

Polska Akademia Umiejętności przyznała Stypendia Fundacji Lanckorońskich i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich na prowadzenie zagranicznych badań w 2020 roku. Wśród stypendystów znalazła się dr Inga Głuszek z Instytutu Archeologii, która uzyskała Stypendium Fundacji z Brzezia Lanckorońskich na realizację projektu „Ceramika czarnopokostowana z okresu hellenistycznego z miast greckich północno-zachodniego wybrzeża Morza Czarnego (Histria, Nikonion)”. Projekt dotyczy studiów nad ceramiką czarnopokostowaną z okresu hellenistycznego, odkrytą podczas prac archeologicznych w Histrii i Nikonion – koloniach greckich położonych na północno-zachodnim wybrzeżu Morza Czarnego. Projekt ma na celu

rozpoznanie ceramiki pod względem chronologii i miejsca produkcji oraz wskazanie mechanizmów jej dystrybucji na przykładzie znalezisk z dwóch ośrodków znajdujących się w tej samej strefie ekonomicznej.

Stypendia za wysoko punktowane publikacje

W sierpniu br. JM Rektor UMK, prof. dr hab. Andrzej Tretyn, przyznał stypendia za wysoko punktowane publikacje naukowe. Wśród nagrodzonych znaleźli się też pracownicy Instytutu Archeologii: dr hab. Marcin Wiewióra, prof. UMK i prof. dr hab. inż. Daniel Makowiecki (wraz z Boguszem Wasikiem, Pawłem Molewskim, Moniką Badurą, Karoliną Maciejewską, Pawłem Moszczyńskim, Krzysztofem Misiewiczem, Wiesławem Małkowskim, Mironem Bogackim i Sebastianem Tyszkowskim) opublikowali artykuł pt. „The Teutonic crusade in Prussia: reconstruction of a medieval fortified settlement complex at Unisław” w czasopiśmie „Antiquity”, umieszczonym na Liście Filadelfijskiej (wskaźnik Impact Factor ISI: 1.469; punktacja: 35.00). Praca indeksowana jest w bazach: Scopus oraz Web of Science Core Collection. Prof. dr hab. inż. Daniel Makowiecki (wraz z: Emilią Kamińską-Hofman, Hervé Bocherens, Dorothée G. Drucker, Ralphem M. Fyfe, Witoldem Gumińskim, Martiņą Pacher, Giedrė Piličiauskienė, Tomaszem Samojlikiem, Jesse Woodbridge i Rafałem Kowalczykiem) otrzymał stypendium za publikację pt. „Adapt or die: reponse of large herbivores to enviromental changes in Europe during the Holocene”, która ukazała się w Global Change Biology, czasopiśmie z Listy Filadelfijskiej (wskaźnik Impact factor ISI: 8.880; punktacja: 50.00). Praca indeksowana jest w bazie Scopus. Dr Magdalena Krajcarz (wraz z Maciejem T. Krajcarzem, Dorothée G. Drucker i Hervém Bocherensem) jest autorką publikacji pt. „Prey-to-fox isotopic enrichment of 34S in bone collagen: implications for paleoecological studies” w Rapid Communications in Mass Spectrometry, czasopiśmie umieszczonym na Liście Filadelfijskiej (wskaźnik Impact Factor: 2.045; punktacja: 30.000).

KONFERENCJE, SYMPOZJA, SESJE

VI Forum Edukatorów Archiwalnych

W dniach 8–9 lipca br. w Koszalinie odbyło się VI Forum Edukatorów Archiwalnych, poświęcone publikacjom wydawanym przez archiwa i inne instytucje, zajmujące się szeroko pojętym dziedzictwem kulturowym. W wydarzeniu wzięły udział dr hab. Marlena Jabłońska i dr Agnieszka Rosa z Instytutu Historii i Archiwistyki.

Archival Education and Research Institute 2019

W dniach 8–12 lipca br. dr Magdalena Wiśniewska-Drewniak uczestniczyła w konferencji „Archival Education and Research Institute 2019” w Liverpoolu. W jej trakcie wygłosiła referat o swoich badaniach nad archiwami społecznymi „Arrangement and description of archival materials in community archives in Poland”.

Forum Archeologii Publicznej

W dniach 12–13 września br. w Instytucie Archeologii odbyła się pierwsza ogólnopolska, interdyscyplinarna konferencja naukowa „Forum Archeologii Publicznej – popularyzacja i edukacja archeologiczna”, zorganizowana przez Koło Naukowe Studentów Archeologii i Archeologiczne Koło Miłośników Średniowiecza, działające przy Instytucie. Patronami i sponsorami wydarzenia byli: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, TVP Bydgoszcz, Archeologia Żywa, ArchaeGraph Wydawnictwo Naukowe, SPES Medieval Market.

Prozopografia

24 września br. Studenckie Koło Naukowe Historyków im. Karola Górskiego, Wydział Nauk Historycznych oraz Instytut Historii i Archiwistyki organizują konferencję „Prozopografia. II Toruńska Studencko-Doktorancka Historyczna Konferencja Naukowa”.

Ordines Militares

W dniach 25–28 września br. w Toruniu odbędzie się XX Konferencja z cyklu „Ordines Militares. Colloquia Torunensia Historica”, organizowana przy współpracy Instytutu Historii i Archiwistyki, Towarzystwa Naukowego w Toruniu i Uniwersytetu w Hamburgu (Universität Hamburg) oraz przy finansowym wsparciu Gminy Miasta Toruń oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Torunia Michał Zaleski. Temat konferencji to „Communication in the Military Orders: Spaces – Structures – Forms / Die Kommunikation in den Ritterorden: Räume – Strukturen – Formen / Komunikacja w zakonach rycerskich: przestrzenie – struktury – formy”. XX Konferencja OMCTH ma charakter jubileuszowy. Pierwszego dnia odbędzie się okolicznościowy wykład otwarty prof. dra hab. h.c. mult. Udo Arnolda pt. „Ordines Militares – 20 Konferenzen, der Weg einer Freundschaft”. W ramach Konferencji odbędzie się również 9. Forum Młodych Badaczy Zakonów Rycerskich (25 września). Organizatorami konferencji są: prof. dr hab. Roman Czaja i dr hab. Krzysztof Kwiatkowski z Instytutu Historii i Archiwistyki oraz prof. dr Jürgen Sarnowsky z Instytutu Historii Uniwersytetu w Hamburgu (Historisches Seminar, Universität Hamburg).

Konferencja w Krzemionkach Opatowskich

W dniach 19–21 września br. w Krzemionkach Opatowskich odbyła się międzynarodowa konferencja UISPP „Commission on Flint Mining in Pre- and Protohistoric Times pt „The flint mining studies: archaeological excavations – extraction methods – chipping floors – distribution of raw materials and workshop products”. Jej organizatorami byli: Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie i Rezerwat „Krzemionki” (Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim), przy współudziale Instytutu Archeologii UMK, Wydziału Nauk Historycznych UMK w Toruniu i Instytutu Nauk Geologicznych PAN w Warszawie. Głównym organizatorem ze strony UMK była dr Magdalena Sudoł-Procyk z Instytutu Archeologii. Ponad 60. uczestników z Polski, Francji, Hiszpanii, Holandii, Belgii, Austrii, Wielkiej Brytanii, Czech, Słowacji i USA, wzięło udział w sesjach referatowych i trzech sesjach terenowych (Rezerwat Krzemionki Opatowskie, okoliczne prehistoryczne kopalnie krzemienia oraz kopalnia krzemienia czekoladowego w Dolinie Udorki na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej). Celem spotkania było omówienie metod, wyników i dyskusja nad zagadnieniem z zakresu badań archeologicznych nad wydobywaniem skał krzemionkowych (krzemień, czert, kamień rogowy, radiolaryt, jaspis, obsydian).

Spotkania polsko-białoruskie

W dniach 14–18 października br. Instytut Historii i Archiwistyki wraz z Państwowym Uniwersytetem im. Franciszka Skaryny w Homlu (Białoruś) organizuje „Spotkania polsko-białoruskie”. W zamyśle organizatorów przedsięwzięcie to, analogicznie do organizowanych przez IHIA już od trzech lat „Spotkań polsko-ukraińskich”, ma być imprezą cykliczną. Spotkania poświęcone będą historii oraz współczesnym problemom Polski i Białorusi, a także wzajemnym relacjom obu państw. Pierwsza edycja „Spotkań polsko-białoruskich” zrealizowana zostanie jako projekt w ramach programu MOST. W jej ramach odbędzie się „Homelsko-toruńskie seminarium naukowe” pt. „Wojna polsko-bolszewicka 1919-1921 i jej następstwa”.

Historia pod znakiem rocznic

W dniach 17–18 października br. Zakład Historii XIX wieku Instytutu Historii i Archiwistyki organizuje ogólnopolską konferencję „Historia pod znakiem rocznic. Rocznice historyczne na przestrzeni dziejów (różne perspektywy badawcze”).

BADANIA, PROJEKTY, STAŻE

Pozyskano środki na badania

W lipcu br. Narodowe Centrum Nauki w konkursie Sonatina 3 przyznało środki finansowe w wysokości 402 797 zł na realizację projektu pt. „Zróżnicowanie i zmienność kościanego ekwipunku łowieckiego w późnym Plejstocenie i wczesnym Holocenie na ziemiach polskich. Studium morfologiczne, technologiczne i funkcjonalne”, którego kierownikiem jest dr Justyna Orłowska z Instytutu Archeologii. Konkurs jest skierowany do naukowców, posiadających stopień doktora nie dłużej niż 3 lata. Starający się o finansowanie projektów musieli wskazać do 10. opublikowanych prac naukowych, spośród których najważniejszą załączyli do zgłoszenia. W ramach grantu finansowane jest pełnoetatowe zatrudnienie laureata, realizacja projektu badawczego oraz trwający od 3. do 6. miesięcy staż w zagranicznym ośrodku naukowym.

Badania archeologiczne

W lipcu i sierpniu br. pracownicy Instytutu Archeologii prowadzili badania wykopaliskowe, w których uczestniczyli również studenci w ramach obowiązkowych ćwiczeń terenowych i wolontariatu. Badane obiekty reprezentowały szerokie spektrum chronologiczne – od paleolitu po okres nowożytny; były wśród nich obiekty paleolityczne: jaskinie i kopalnie krzemienia, mezolityczne obozowiska, pradziejowe osady, wczesnośredniowieczne przeprawy mostowe, późnośredniowieczne i nowożytne obiekty sakralne. Toruńscy archeolodzy prowadzą badania na ziemi chełmińskiej i ziemi dobrzyńskiej, w Wielkopolsce, na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i na Podlasiu.

Badania mostu z wyspy Ledniczka

W lipcu br. pracownicy z Zakładu Archeologii Podwodnej Instytutu Archeologii – dr hab. Andrzej Pydyn i mgr Mateusz Popek – wraz z badaczami z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Warszawskiego i Gdańskiego prowadzili badania na dnie Jeziora Lednickiego, w obrębie odkrytego przed dwoma laty mostu z wyspy Ledniczka, trzeciego średniowiecznego mostu zbudowanego na tym jeziorze. Do tej pory znany był tylko z legend; za czasów Mieszka I miał łączyć strażnicę rycerską z lądem. Dzisiaj z konstrukcji zostały tylko drewniane fragmenty, na podstawie których badacze byli w stanie stworzyć cyfrową rekonstrukcję; jest to najdłuższy most słowiański odkryty na ziemiach polskich.

Badania w Paliwodziźnie

W lipcu i sierpniu br. prowadzone były, już po raz trzeci, archeologiczne badania wykopaliskowe na wielokulturowym stanowisku w Paliwodziźnie koło Golubia-Dobrzynia. Dostarczyły one kolejnych licznych źródeł archeologicznych, związanych ze schyłkowopaleolitycznymi oraz mezolitycznymi społecznościami łowiecko-zbierackimi, zamieszkującymi niegdyś dolinę jezior Grodno-Plebanka. W pracach wykopaliskowych uczestniczyli liczni wolontariusze, także z zagranicy – z Wielkiej Brytanii, Danii, Holandii, Włoch, Estonii oraz Szwajcarii. Badania prowadzone są pod kierownictwem dr. hab. Grzegorza Osipowicza z Instytutu Archeologii, w ramach projektu pt. „Społeczności mezolityczne Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego – życie

codzienne, mobilność, kontakty zewnętrzne oraz relacje ze środowiskiem naturalnym”. Projekt finansowany jest przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) w Krakowie. Więcej informacji o projekcie jak i badaniach można znaleźć na stronie: www.searchingformesolithic.umk.pl

INNE WYDARZENIA

Ostatnie Rady WNH i IHiA

10 września br. odbyło się ostatnia Rada Wydziału Nauk Historycznych oraz ostatnie posiedzenie Rady Instytutu Historii i Archiwistyki, które w związku ze zmiany strukturalnymi na UMK przestają funkcjonować w dotychczasowym kształcie. Podczas Rady IHiA dyrektor Instytutu, prof. dr hab. Waldemar Rozykowski, przedstawił dotychczasowe wyniki rekrutacji, a w związku ze zbliżającym się końcem swojej kadencji, podziękował za współpracę. Podziękowania i gratulacje otrzymał również dr Ireneusz Czarciński, do niedawna kierownik Biblioteki Humanistycznej UMK, który z dniem 1 września przeszedł na emeryturę. Dziekan WNH prof. dr hab. Stanisław Roszak, podczas ostatniego posiedzenia Rady WNH podziękował za współpracę prof. dr hab. Ewie Głowackiej, dr hab. Małgorzacie Fedorowicz-Kruszewskiej, prof. UMK, prof. dr hab. Waldemarowi Rozykowskiemu, dr hab. Annie Nadolskiej-Styczyńskiej, dr hab. Ryszardowi Mączyńskiemu, prof. UMK. Obecnych na posiedzeniu zaprosił do pamiątkowego zdjęcia (fot. poniżej)

Document in a Human Life

Film „Document in a Human Life”, przygotowany przez absolwentów archiwistyki i zarządzania dokumentacją, został nominowany do nagrody Międzynarodowej Rady Archiwalnej – SPA Film Festival Awards 2019 w kategorii „Najlepszy film stworzony przez studentów”.

Archaeologia Historica Polona z 70. punktami

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w lipcu opublikowało wykaz czasopism punktowanych, w którym znalazła się „Archaeologia Historica Polona” (70 punktów). Jest to periodyk Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, wydawany przez Wydawnictwo Naukowe UMK, redagowany w Instytucie Archeologii.

Studenci na imprezach historycznych

Jak co roku, studenci i doktoranci z Koła Naukowego Studentów Archeologii oraz Archeologicznego Koła Miłośników Średniowiecza, działających przy Instytucie Archeologii, wzięli udział w największych imprezach historycznych w regionie – Wielkim Międzynarodowym Turnieju Rycerskim na Zamku w Golubiu-Dobrzyniu (6–7 lipca), Dniach Grunwaldu (10–14 lipca) oraz Oblężeniu Malborka (19–21 lipca). W ramach stoiska, zorganizowanego przy wsparciu Działu Promocji i Informacji UMK, przeprowadzono między innymi pokazy różnorodnych aspektów życia codziennego w średniowieczu, zaprezentowano wyniki badań toruńskich archeologów, a także podjęto inne działania z zakresu popularyzacji i edukacji archeologicznej, promując archeologię, Wydział oraz Uczelnię. Doktoranci ze wspomnianych kół naukowych przygotowali także warsztaty archeologiczne dla stypendystów Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, których nasza Uczelnia gościła 23 lipca. Uczniowie mieli okazję wziąć udział m.in. w zabawach edukacyjnych, spróbować swoich sił w mini-wykopaliskach, zrekonstruować makietę średniowiecznego mostu oraz obejrzeć repliki zabytków archeologicznych, przy okazji dowiadując się, czym jest archeologia i jak wyglądają studia na naszym Wydziale.

Festiwal Mitologii Słowiańskiej

W dniach 23–25 sierpnia br. w Muzeum Mitologii Słowiańskiej w Owidzu odbył się Festiwal Mitologii Słowiańskiej. Uczestniczył w nim dr Paweł Szczepanik z Instytutu Archeologii, który zaprezentował wykład pt. „Tradycje pogrzebowe dawnych Słowian”.

„Słowianie Połabscy” – wystawa

11 sierpnia br. w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie otwarta została wystawa pt. „Słowianie Połabscy”. Jej współorganizatorem jest Instytut Archeologii, a jednym z dwóch kuratorów pracownik tej jednostki – dr Paweł Szczepanik. Przygotowywano ją we współpracy z Brandenburgisches Landesamt für Denkmalpflege und Archäologisches Landesmuseum w Brandenburgii. Na wystawie, którą można oglądać do 1 marca 2020 r., znajduje się niemal 100 eksponatów, nigdy wcześniej nie prezentowanych w Polsce. W przygotowaniu jest katalog do wystawy, a w dniach 25–26 października br. odbędzie się międzynarodowa konferencja naukowa towarzysząca ekspozycji. Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objął Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu – Hans Jörg Neumann.

POLSKA MISJA HISTORYCZNA

Goście w Würzburgu

W miesiącach letnich br. Misję odwiedziło jedenaścioro naukowców, zajmujących się różnymi zagadnieniami badawczymi. Siedem osób gościło na Uniwersytecie w Würzburgu dzięki wsparciu JM Rektora UMK – prof. dr. hab. Andrzeja Tretyna,

cztery uzyskały stypendia Bawarskiej Kancelarii Państwowej. Lista wszystkich stypendystów i gości Misji, wraz z tytułami projektów badawczych jest dostępna na stronie: <http://pmh.umk.pl/start/stypendysty-i-goscie-pmh/>

Wykłady i spotkania ze stypendystami

2 i 18 lipca oraz 5 i 20 sierpnia br. odbyły się publiczne spotkania ze stypendystami. Podczas spotkań zostały wygłoszone oraz przedyskutowane następujące referaty: dr n. med. Elżbieta Bernaciak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „Problems of multiculturalism in the Polish health care system”; mgr Hubert Mazur i dr Agnieszka Rosa (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „Die Archivbenutzer und ihre Bedürfnisse im Kontext des archivpädagogischen und informatorischen Angebotes / The archive users and their needs in the context of the educational and informational offer of archives”; dr Magdalena Wiśniewska-Drewniak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „Field studies in community archives: challenges and outcomes”; dr hab. Agnieszka Bień-Kacała, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „Illiberal constitutionalism and informal constitutional change”; dr hab. Marcin Czyżniewski, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „Die Beneš-Dekrete (1940–1945) im deutschen historischen Gedächtnis”; dr Piotr Hapanowicz (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Uniwersytet Jagielloński) – „Feldmarschall Melchior von Hatzfeldt und sein Krakau-Feldzug im Jahre 1657”; dr Małgorzata Popiołek-Roßkamp (Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie) – „Einmal Osten und zurück. Würzburger Stadtverwalter und ihre Kriegskarrieren”; dr Szymon Sułcki (Klasztor Karmelitów na Piasku w Krakowie, Archiwum i Biblioteka Starodruków) – „Carmelite sfragistics. Research on the meaning of symbols of Polish Carmelites”; dr Krystyna Bojałkowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „Between linguistics and logopedics: How children begin to speak and how the grammatical system develops (on the example of Polish-speaking children)”; mgr Anna Maleszka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) – „The comparative study of the beginnings of chartered towns in medieval Ireland, Prussia and Livonia – approaches and aspects of study”. Bliższe informacje dostępne na stronie: <http://pmh.umk.pl/start/aktualnosci/>

Biuletyn Polskiej Misji Historycznej

We wrześniu br. ukazał się kolejny numer Biuletynu PMH, nr 14 (2019). Liczy on 453 stron i zawiera artykuły w językach niemieckim, angielskim i polskim. Głównym tematem tomu jest relacja między miastami i rzekami na ziemiach polskich i niemieckich. Podobnie jak w przypadku poprzednich numerów, ten tom będzie dostępny bezpłatnie na stronach Akademickiej Platformy Czasopism: <https://apcz.umk.pl/czasopisma//index.php/BPMH/index>

Jubileusz Polskiej Misji Historycznej: 10 lat przy Uniwersytecie w Würzburgu

We wrześniu br. Polska Misja Historyczna obchodzi jubileusz 10. lat funkcjonowania w Würzburgu. Zorganizowana z tej okazji konferencja naukowa „Kommunikation. Die höhere Bildung im deutschen und polnischen Raum als ein grenzüberschreitendes Phänomen (bis zum Jahre 1939) [„Uniwersytet i komunikacja. Kształcenie wyższe na ziemiach niemieckich i polskich jako fenomen transgraniczny (do 1939 r.)”], poświęcona jest uniwersytetom oraz ich roli w transferze wiedzy i kultury. Bliższe informacje na stronie: <http://pmh.umk.pl/start/konferencja-universitat-und-kommunikation-w-dniach-16-i-17-wrzesnia-2019-roku-w-wurzburgu/>

DOKTORATY

Stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie **historia**:

- Michał Antonowicz – Tożsamość kulturowa polskiej społeczności na terenach Średniego Przyirtysza na Syberii Zachodniej (XIX-XXI w.); promotor: dr hab. Wojciech Olszewski, prof. UMK; data nadania stopnia: 10 września 2019.
- Marta Frączkiewicz – Powojenna rzeczywistość Warmii i Mazur we wspomnieniach autochtonów i osadników (1945–1956); promotor: dr hab. Anna Nadolska-Styczyńska; data nadania stopnia: 10 września 2019.
- Anna Natalia Kmieć – Tożsamości mieszkańców osiedla Rubinkowo w Toruniu. Studium antropologiczne; promotor: dr hab. Anna Nadolska-Styczyńska; data nadania stopnia: 10 września 2019.
- Mirosław Jacek Kucharski – Organizacje polonijne we Francji w departamentach Nord i Pas-de-Calais. Historia i wpływ na kulturę regionu (XX-XXI w.); promotor: dr hab. Wojciech Olszewski, prof. UMK; data nadania stopnia: 10 września 2019.
- Piotr Przemysław Lech – 4 Eskadra Wywiadowcza (Toruńska) 1919–1921; promotor: prof. dr hab. Waldemar Rezmer; data nadania stopnia: 10 września 2019.
- Tomasz Sińczak – Iberia i Lasyka między Cesarstwem Rzymskim a Iranem Sasanidów w VI wieku po Chrystusie; promotor: prof. dr hab. Szymon Olszaniec; data nadania stopnia: 10 września 2019.

Stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie **archeologia**:

- Magdalena Majorek – Drewniane trumny z krypt kościoła pw. Imienia NMP w Szczuczynie jako źródło do badań nad nowożytną obrzędowością pogrzebową; promotor: dr hab. Małgorzata Grupa, prof. UMK; data nadania stopnia: 10 września 2019.

NOWE PUBLIKACJE

- Sławomir Józwiak, Janusz Trupinda, *Organizacja życia na zamku krzyżackim w Malborku w czasach wielkich mistrzów 1309–1457*, wydanie III uzupełnione i poprawione, Malbork: Muzeum Zamkowe, 2019.
- *Łowiectwo w grafice europejskiej od XV do XVIII wieku z kolekcji Ryszarda Wagnera*, opracował Arkadiusz Wagner, Wydanie drugie, Toruń–Czarna Białostocka 2019.
- Waldemar Rozynekowski, *Diakonat stały w Kościele w Polsce. Historia – teologia – wyzwania*, Pelplin: Wydawnictwo Bernardinum, 2019.
- *Stary Sącz. Atlas historyczny miast polskich, t. V: Małopolska, z. 8*, red. Roman Czaja, Zdzisław Noga, Toruń–Kraków: Towarzystwo Naukowe w Toruniu, 2018.

Opracowanie:

dr Emilia Ziółkowska, mgr Alina Sosnowska, dr Rafał Kleśta-Nawrocki, dr Piotr Rudera, mgr Krystian Chyrkowski, mgr Małgorzata Lewandowska, mgr Izabela Kujawska, mgr Ewa Jaroszewska, mgr Waldemar Cieślak.